

Producția de furaje – esență și provocări

Автор(и): проф. д-р Ивелина Николова, Институт по фуражните култури в Плевен

Дата: 24.01.2020 *Брой:* 1/2020

Producția de furaje, ca știință, studiază biologia, ecologia și tehnologia de producție a culturilor clasificate și utilizate ca nutreț, calitatea acestora și metodele pentru – recoltarea și depozitarea lor. Disponibilitatea și producția de nutreț de înaltă calitate ocupă un loc central în zootehnie.

Culturile furajere sunt utilizate pentru hrănirea animalelor și, la scară globală, s-a estimat că ele reprezintă 26% din suprafața terestră a Pământului și 70% din suprafața agricolă (FAO, 2010). Astfel de culturi sunt de obicei specii anuale și perene de ierburi cereale din familia Poaceae și plante leguminoase anuale și perene din familia Fabaceae.

Gama de culturi furajere cultivate în fiecare țară variază în funcție de climă și de nevoile zootehniei, dar printre ele lucerna perenă (*Medicago sativa* L.) este una dintre cele mai preferate și răspândite culturi furajere cu conținut ridicat de proteine. Creșterea productivității și calității acestora se numără printre obiectivele și sarcinile principale în producția de furaje. Pe lângă lucernă, sunt cultivate aproximativ 60 de alte culturi leguminoase ca sursă de nutreț pentru diferite specii de animale, inclusiv mazărea furajeră (*Pisum sativum* L.), trifoiul alb (*Trifolium repens* L.), trifoiul roșu (*Trifolium pratense* L.), soia (*Glycine max* L.) și altele.

Culturile cerealiere pentru boabe – porumbul (*Zea mays* L.), orzul (*Hordeum vulgare* L.), grâul (*Triticum aestivum* L.), ovăzul (*Avena sativa* L.), sorgul (*Sorghum halepense* L.) etc., datorită conținutului lor ridicat de substanță uscată, sunt de asemenea utilizate ca furaje pentru animalele rumegătoare, dar din cauza conținutului scăzut de proteine sunt adesea considerate surse nutriționale de calitate scăzută.

Culturile leguminoase furajere asigură nutreț de înaltă calitate, bogat în proteine. Acestea sunt preferate în stabilirea rotațiilor culturale echilibrate cu impact pozitiv asupra culturilor ulterioare și joacă un rol cheie prin îmbogățirea solului cu azot prin fixarea azotului, care nu poluează mediul, este foarte bine valorificat de culturile ulterioare și asigură boabe bogate în proteine.

O tendință principală în producția de furaje este asociată cu influența ținută asupra producției culturii în direcția creșterii sale optime, realizării întregului potențial al plantei și îmbunătățirii valorii nutriționale și a parametrilor calitativi ai nutrețului.

Astăzi, provocările climatice și de resurse sunt de o importanță deosebită pentru dezvoltarea sectorului agricol și, în special, pentru cultivarea culturilor furajere. Efectele negative ale agriculturii asupra mediului (schimbările climatice, poluarea cu substanțe dăunătoare, reducerea biodiversității, modificările solurilor, peisajului etc.) impun o nevoie tot mai mare de producție eficientă și durabilă. Aplicarea principiilor agriculturii durabile în producția de furaje se bazează pe utilizarea de tehnologii noi, ecologice, științific fundamentate și eficiente energetic, prin care se poate asigura păstrarea fertilității solului, a diversității biologice și a mediului. În acest sens, o atenție deosebită trebuie acordată minimizării impactului dăunător asupra mediului, ecosistemelor și resurselor naturale.

Producția durabilă de furaje depinde de practicile agricole și de abordările integrate aplicate în cultivarea culturilor furajere, cu scopul de a asigura nutreț nutrițional de calitate, cu valoare economică ridicată.

Succesul unui sistem de producție durabilă de furaje include aplicarea unei abordări multidisciplinare legate de rezolvarea problemelor sociale, economice și de mediu. Principalii factori care contribuie la dezvoltarea

producției durabile de furaje pot fi definiți în mai multe aspecte:

- Selectarea unor culturi furajere adecvate care să fie adaptabile la problemele actuale legate de schimbările climatice și mediu. Structura sectorială a zootehniei, producția pe unitate de suprafață și proteina brută obținută sunt de o importanță deosebită pentru alegerea culturii, semnificația și importanța sa economică pentru regiunea specifică. Culturile leguminoase furajere, pe lângă conținutul lor ridicat de proteine, sunt de o importanță majoră pentru menținerea și îmbunătățirea fertilității naturale a solului și reducerea cantităților de îngrășăminte azotate minerale utilizate. Includerea lor în rotația culturilor ca premergătoare ale altor culturi reduce în mare măsură nevoia de fertilizare cu azot, ceea ce este deosebit de important pentru dezvoltarea agriculturii durabile. Prin activități de ameliorare, cercetare și protecția plantelor, se urmărește crearea de soiuri care să răspundă cerințelor moderne de producție de furaje și protecție a mediului. Principalii indicatori care ghidează ameliorarea sunt productivitatea ridicată combinată cu calitatea superioară a furajelor și semințelor, rezistența (toleranța) la dăunători economic importanți și alți factori de stres, bună adaptabilitate la condițiile de creștere și efect economic, aplicativ și ecologic ridicat.

- Integrarea culturilor leguminoase furajere în sisteme mixte de cultură cu cereale pentru a crește productivitatea și calitatea nutrețului. Avantajele sistemelor mixte de cultură sunt exprimate în: a) diversitate specifică mai mare, complementaritate reciprocă între speciile de plante în ceea ce privește resursele disponibile și prezența interacțiunilor simbiotice, ceea ce creează premise bune pentru productivitate și calitate ridicate și stabilitate ecologică; b) reducerea impactului negativ al factorilor de stres abiotici și biotici, cum ar fi seceta, boli, buruieni și dăunători, bazată pe principiul creșterii biodiversității într-un ecosistem dat; c) optimizarea fertilizării.

- Utilizarea corespunzătoare a resurselor solului într-un mod care păstrează sau sporește fertilitatea solului. Cultivarea culturilor furajere perene asigură menținerea unei acoperiri vegetale permanente, care joacă un rol cheie în reducerea eroziunii solului și păstrarea structurii acestuia.

- Protecția și gestionarea resurselor de apă. Irigația trebuie efectuată folosind ape de suprafață, fiind în același timp strict reglementată.

- Dezvoltarea și aplicarea noilor cunoștințe și inovații din activitățile de cercetare în practică, prin schimbul eficient al acestor cunoștințe între oamenii de știință și producătorii agricoli și fermieri.

Producția durabilă de furaje se axează în primul rând pe problemele legate de protecția mediului, peisajului, resurselor naturale și a diversității biologice a florei și faunei. Aplicarea practicilor durabile în cultivarea culturilor

furajere va juca un rol decisiv în asigurarea de nutreț de calitate, sănătos și rentabil, cu productivitate crescută pe unitate de suprafață, pentru nevoile zootehniei.